

09

පාඩම

නවම: පාඨ:

විභක්ති - III

(ද්විතීයා විභක්තිය)

ද්විතීයා විභක්තිය

- 1 බාලක: බුද්ධ ව්‍යන්ති । - ළමයා බුද්ධරජාණන් වහන්සේ වදියි.
 2 සාරථි: රථ න්‍යති । - රියැදුරා රථය පදවයි.
 3 මුනි: ගිරිමු ආරොහති । - මුනිතෙම කන්ද නඟයි.

වරහැඟීම

9.1 ක්‍රියාකාරකම

උකාරාන්ත පුල්ලිංග සාධු ශබ්දය වාවෝද්ගත කරමු.

විභක්ති	ඈකවචන	ද්විවචන	බහුවචන
ප්‍රථමා	සාධු:	සාධූ	සාධව:
	සන්පුරුෂයා	සන්පුරුෂයෝ දෙදෙන	සන්පුරුෂයෝ
සම්බොධන	චේ සාධෝ	චේ සාධූ	චේ සාධව:
	පින්වත් සන්පුරුෂය	පින්වත් සන්පුරුෂයෝ දෙදෙනනි	පින්වත් සන්පුරුෂයනි
ද්විතීයා	සාධුමු	සාධූ	සාධූන්
	සන්පුරුෂයා	සන්පුරුෂයන් දෙදෙනා	සන්පුරුෂයන්
තූතීයා	සාධුනා	සාධුභ්‍යාමු	සාධුභි:
	සන්පුරුෂයා විසින්	සන්පුරුෂයන් දෙදෙනා විසින්	සන්පුරුෂයන් විසින්

चतुर्थी	साधवे	साधुभ्याम्	साधुभ्यः
	सन्प्ररुषयात्	सन्प्ररुषयन् देदेनात्	सन्प्ररुषयन्त्
पञ्चमी	साधोः	साधुभ्याम्	साधुभ्यः
	सन्प्ररुषयाते	सन्प्ररुषयन् देदेनाते	सन्प्ररुषयन्ते
षष्ठी	साधोः	साध्वोः	साधूणाम्
	सन्प्ररुषयाते	सन्प्ररुषयन् देदेनाते	सन्प्ररुषयन्ते
सप्तमी	साधौ	साध्वोः	साधुषु
	सन्प्ररुषया केरति	सन्प्ररुषयन् देदेना केरति	सन्प्ररुषयन् केरति

9.2 क्रियाकारकम्

साधु ङनिदस्यत् सभान पभन द्दकवैवभन ङनिद वरभनभ्रु.

गुरु	- गुरुवरस्य	शिशु	- सिसुव	सूनु	- सुनु
बन्धु	- बन्धु	अन्धु	- अन्धु	इन्दु	- इन्दु
विधु	- विधु	स्थाणु	- स्थाणु	भीरु	- भीरु
शत्रु	- शत्रु	भानु	- भानु	वायु	- वायु
इषु	- इषु	दयालु	- दयालु	जन्तु	- जन्तु
शङ्कु	- शङ्कु	सिन्धु	- सिन्धु	पटु	- पटु
हेतु	- हेतु	तन्तु	- तन्तु	सानु	- सानु

अलङ्कारिष्णु - अलङ्कार करभन

9.1 अथवाक्य

पभन सदेभन्त् ङकन्त् पदेवले (प्रुत्भुा विभक्कन्त् पदेवले) अन्नुक्कन्त् र्गप (द्वैविकीया विभक्कन्त् पदे) दक्कन्त्भन्त्.

१ सूनुः	२ भिक्षवः
३ तरू	४ शूगालः
५ अली	६ धनिकाः
७ जन्तवः	८ नृपतयः
९ दासाः	१० शत्रू

9.2 අභ්‍යාසය

පහත සඳහන් අනුක්‍රමික පදවල (ද්විතීයා විභක්ති පදවල) උක්ත රූප (ප්‍රථමා විභක්ති පද) දක්වා තේරුම් ලියන්න.

1 නූපාන්	6 වානරෝ
2 හ්සෝ	7 ගෝපාලම්
3 අරී	8 බන්ධූන්
4 ගුරූන්	9 අසීන්
5 දයාලුම්	10 සින්ධුම්

9.3 අභ්‍යාසය

1. පහත සඳහන් වාක්‍ය සිංහලයට නඟන්න.

1 සූනු: ඤ්දුං පශ්‍යති ।	7 දරිද්‍ර: ඔදනං ජාචති ।
2 බාලක: ජනකං වන්දති ।	8 සේනාපතය: අසීන් ආනගන්ති ।
3 නූපති: අරී ජගති ।	9 කපී තරු ආරෝහත: ।
4 කූචීවල: ඊටජං ගච්ඡති ।	10 සාධව: ධර්මම් උපදිශන්ති ।
5 ඡාත්‍රෝ භික්ෂුං නමත: ।	11 නාවිකා: සින්ධුං ගච්ඡන්ති ।
6 ච්චේ ශිෂෝ, ගුරුං නම ।	12 ච්චේ බන්ධව: ගෘහම් ආගච්ඡත ।

2. පහත සඳහන් වාක්‍ය සංස්කෘතයට නඟන්න.

1. ළමයී ගෙදර යති.	6. පියා පුතු රකිසී.
2. අපි පන්සලට යමු.	7. කවීවරු දෙදෙන මුනිවරුන් පසසන්.
3. මම සඳ බලමි.	8. ඇමැතිවරු ගමට එති.
4. ශිෂ්‍යයෝ පාසලට යති.	9. සෙබළු යුද්ධය දිනති.
5. අපි සන්පුරුෂයෝ වෙමු.	10. යනිවරු දෙදෙනා ආරාමයට පැමිණෙත්.

භාවිතයට

मत्स्याश्च जलमिच्छन्ति - धनमिच्छन्ति वाणिजाः ।
नीचाः कलहमिच्छन्ति - धर्ममिच्छन्ति पण्डिताः ॥

මාළුවෝ දියට කැමැති වෙති. වෙළෙන්දෝ ධනයට කැමැති වෙති.
අධමයෝ කලහයට කැමැති වෙති. බුද්ධිමත්තු දහමට කැමැති වෙති.